

Malvarlığının terki suretiyle konkordato yoluyla satışlarda sorumluluk hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	63611781-130[1-2022/3]-27545
Tarih	28.06.2022

T.C.

AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : E-63611781-130[1-2022/3]-27545

28.06.2022

Konu : Malvarlığının terki suretiyle konkordato yoluyla satışlarda sorumluluk hk.

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, borçlular ... , ... , ... Taah. Tic. San. ve Gıda Ürünleri Ür. Paz. Ltd. Şti.nin mal varlığının terki suretiyle konkordato taleplerinin Afyonkarahisar 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/9/2019 tarih ve E:2018/75 K:2018/182 sayılı kararı ile kabul edildiği, aynı Mahkemenin 24/6/2021 tarihli ek kararı ile tarafınızın konkordato komiseri olarak görevlendirildiği belirtilerek,

- Borçlu şirketin aktifine kayıtlı gayrimenkuller ve taşınmazlar ile şirket ortaklarının şahsi gayrimenkullerinin satış işleminin katma değer vergisine (KDV) tabi olup olmadığı ve varsa Vergi Usul Kanunu gereği belge düzenleme yükümlülüğünün kim tarafından yerine getirileceği,

- Yasa gereği kendilerine yetki verilen, şirket ve şahıslar adına satış işlemine onay verecek olan konkordato tasfiye heyetinin, satışı gerçekleştirilecek taşınır ve taşınmaz mallar dolayısıyla doğabilecek KDV ve diğer vergi kanunları yönünden herhangi bir mükellefiyetinin ya da sorumluluğunun bulunup bulunmadığı

hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun,

- 227 nci maddesinde, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*

...",

- 229 uncu maddesinde, *"Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır."*,

- 231 inci maddesinde "*Faturanın düzenlenmesinde aşağıdaki kaidelere uyulur:*

...

5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Hazine ve Maliye Bakanlığı; mal veya hizmetin nev'i, miktarı, fiyatı, tutarı, satışın yapılma şekli, faaliyet konusu, sektör veya mükellefiyet türünü ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, bu süreyi indirmeye ya da faturanın malın teslim edildiği veya hizmetin yapıldığı anda düzenlenmesi zorunluluğu getirmeye yetkilidir. Bu süreler içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır. ...",

- 232 nci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1.Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;

2.Serbest meslek erbabına;

3.Kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara;

4.Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;

5.Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (1.1.2022'den itibaren 2.000, -TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (1.1.2022'den itibaren 2.000, -TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.",

- 234 üncü maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçiler, bu Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler. Vergiden muaf esnaf için düzenlenen gider pusulası, bu kişiler tarafından verilmiş fatura hükmündedir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlariyle soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur.

Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.

Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır.

İkinci fıkrada belirtilen bilgileri ihtiva etmeleri kaydıyla;

a) Malın veya hizmetin bedelinin, dördüncü fıkrada belirtilen süre dâhilinde satıcıya; 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

b) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, 6502 sayılı Kanun uyarınca iade edilecek tutarların, (a) bendinde yer alan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

c) Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler,

gider pusulası yerine geçer.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir."

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, somut durumda;

- Borçlu şirkete ait/aktifine kayıtlı gayrimenkuller ve taşıtların satılması durumunda, şirket tarafından alıcı adına, malın teslim edildiği (gayrimenkuller için satış işleminin tapuya tescil tarihinden itibaren, ancak tapuya tescil tarihinden önce fiilen teslim gerçekleşmiş ise mal tesliminin gerçekleştiği) tarihten itibaren azami 7 gün içerisinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

- Herhangi bir ticari işletmeye konu olmayan (herhangi bir işletmenin aktifine/envanterine kayıtlı olmayan), şirket ortaklarının şahsi gayrimenkullerinin satışında ise, alıcının mezkûr Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gider pusulası düzenleme yükümlülüğü bulunanlar kapsamında olması halinde alıcı tarafından (213 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere) satıcı adına gider pusulası düzenlenmesi gerekmektedir. Alıcının, vergi mükellefi olmaması (gider pusulası düzenleme zorunluluğu bulunanlar kapsamında olmaması) durumunda ise tarafların söz konusu satışa ilişkin olarak mezkûr Kanun kapsamında herhangi bir belge düzenleme yükümlülükleri

bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

-1/1 inci maddesinde; Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesindeki teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-1/3-d maddesinde; müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışların KDV'ye tabi olduğu,

-2 nci maddesinde; teslimin, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olduğu,

-8/ç maddesinde; müzayede mahallerinde yapılan satışlarda verginin mükellefinin satışı yapanlar olduğu,

-17/4-r maddesinde, kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine devir ve teslimleri ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve tesliminin KDV'den istisna olduğu, istisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdıkları taşınmaz ve iştirak hisselerinin teslimlerinin istisna kapsamı dışında olduğu

hüküm altına alınmıştır.

-(I/B-6.1.) bölümünde; "3065 sayılı Kanunun (1/3-d) maddesine göre, cebri icra, izale-i şüyu, ipoteğin paraya çevrilmesi, tasfiye gibi nedenlerle yapılan açık artırma, pazarlık ve diğer şekillerdeki satışlar da dahil olmak üzere, müzayede mahallerinde yapılan her türlü satışlar KDV'ye tabidir. Kanunun istisna ve vergi oranlarına ilişkin hükümleri bu satışlar için de geçerlidir."

-(II/F-4.16.1) bölümünde; "Satışa konu edilecek taşınmazlar (arsa, arazi, bina) ile iştirak hisselerinin satışında istisna uygulanabilmesi için kurumların aktiflerinde asgari 2 tam yıl (730 gün) kayıtlı bulunmuş olması gerekmektedir."

En az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmazların 3065 sayılı Kanunun (17/4-u) maddesi ile (17/4-y) maddesinde yer alan istisna kapsamında varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan (taşınmazların mutat olarak alım satımının yapılması veya kiraya verilmesi) kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdıkları taşınmazların tesliminde istisna hükmü uygulanmaz.

İstisna, satış yoluyla gerçekleştirilen devir ve teslimlerde uygulanır. Bağış, hibe şeklinde yapılan devir ve teslimler istisna kapsamı dışındadır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, ... Taahhüt Tic. San. Gıda Ürn. Ltd. Şti. ye ait taşınır ve taşınmaz malların satışı 3065 sayılı Kanunun 1/1 inci maddesine göre KDV'ye tabi olacaktır. Öte yandan, şirkete ait taşınmazların şirket tarafından ticaretinin yapılmaması ve taşınmazların en az iki tam yıl süreyle şirket aktifinde kayıtlı olması şartıyla bu taşınmazların satışı işlemi 3065 sayılı Kanunun 17/4-r maddesine göre KDV'den istisna tutulacaktır.

Diğer taraftan, borçlu şirketin ortağı ... ile ... 'ın ticari işletmeye konu olmayan (herhangi bir işletmenin aktifine/envanterine kayıtlı olmayan) şahsi taşınmazlarının müzayede mahallerinde satışı 3065 sayılı Kanunun 1/3-d maddesine göre KDV'ye tabi olup, bu satışlarda KDV'nin mükellefi müzayede mahallerinde satışı yapan konkordato tasfiye heyetidir. Bu kapsamda, tasfiye heyeti adına KDV mükellefiyeti tesis ettirilmesi ve söz konusu satış üzerinden KDV hesaplanarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, müzayede yoluyla satılan ve mükellefiyeti bulunan satıcı tarafından alıcı adına düzenlenecek fatura ile satıcının mükellefiyetinin bulunmaması durumunda, alıcı tarafından düzenlenecek olan gider pusulasında, kesin satış bedeli üzerinden hesaplanan KDV bilgisi gösterilerek söz konusu satışın müzayede mahallinde yapılan satış olduğu ve satışa ilişkin KDV'nin müzayedeyi düzenleyen tarafından beyan edilip ödeneceğine ilişkin açıklamaya yer verilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, 213 sayılı Kanun uyarınca fatura düzenleme mecburiyeti bulunmayan tasfiye heyetinin müzayedeye konu mallar nedeniyle hesaplayacağı KDV'nin, müzayede bedeli için yapacağı tahsilatlara ilişkin ödeme belgelerinde ayrıca yer alması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.